

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

Кафедра економіки та фінансів

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ
РОЗРАХУНКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
ОСВІТНЬОГО РІВНЯ «БАКАЛАВР»**

**напряму підготовки: 6.030508 «Фінанси і кредит»,
спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»;**

**напряму підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства»,
спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»**

Тернопіль-2017

СТЕРЕОТИП

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Техніко-економічні розрахунки на підприємстві» для студентів денної та заочної форм навчання освітнього рівня «Бакалавр» напряму підготовки: 6.030508 «Фінанси і кредит», спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; напряму підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» // Укл. к.е.н., доцент І.Г. Химич. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. – 42 с.

Укладач: Химич Ірина Григорівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя

Рецензенти: Константюк Наталія Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя

Дячун Ольга Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент, кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя

Методичні рекомендації розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економіки та фінансів

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2017 р.

Схвалено на засіданні методичної комісії факультету економіки та менеджменту

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2017 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Тема 1 Особливості діагностики техніко-економічного стану підприємства.....	6
Тема 2 Теоретичні та аналітичні аспекти фінансового стану підприємства.....	9
Тема 3 Фінансова безпека підприємства.....	12
Тема 4 Економічний аналіз підприємства.....	14
Тема 5 Управлінський аналіз підприємства.....	18
Тема 6 Фінансово-економічна оцінка кредитних операцій.....	20
Тема 7 Фінансово-економічна оцінка цінних паперів.....	24
Тема 8 Фінансово-економічна оцінка валютних операцій.....	27
Тема 9 Фінансово-економічна оцінка інвестицій.....	30
ГЛОСАРІЙ.....	34
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	41

ВСТУП

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Техніко-економічні розрахунки на підприємстві» призначені для засвоєння навчального матеріалу, визначеного для самостійного опрацювання, а також з метою формування в студентів культури розумової праці, самостійності та ініціативи в пошуку та набутті необхідних знань та вмінь.

Техніко-економічні розрахунки на підприємстві являють собою передпроектний документ, що уточнює та доповнює схему розвитку й розташування відповідної галузі промисловості в частині обґрунтування економічної доцільності та господарської потреби проектування підприємства, пункту його розміщення, проектної потужності, номенклатури продукції, забезпеченості сировиною, паливом, електроенергією, водою, а також визначення основних технологічних та будівельних рішень, а також найважливіших техніко-економічних показників виробництва тощо.

Техніко-економічні розрахунки на підприємстві виступають комплексним дослідженням виробничо-господарської діяльності підприємства для виявлення факторів, що мають позитивний та негативний вплив на фінансово-економічний стан підприємства в цілому.

Техніко-економічна діагностика підприємства – це внутрішньо-господарський аналіз, що здійснюється на основі фінансової звітності, планово-нормативних даних, матеріалів оперативного та бухгалтерського обліку, позаоблікових та інших фінансово-економічних даних щодо діяльності підприємства. На підставі виявлених результатів проведеної оцінки діяльності підприємства приймаються важливі фінансово-економічні та управлінські рішення.

Сьогодні роль техніко-економічного дослідження зросла, адже, основні показники, що характеризують ефективність заходів для впровадження нової техніки, технології, організації виробництва, підприємства розраховують і планують самостійно. Звідси й випливає потреба в ретельному аналізі та обґрунтуванні техніко-економічних показників на підприємстві.

Мета навчальної дисципліни «Техніко-економічні розрахунки на підприємстві» – розкриття теоретичних основ та практичних навичок з організації та реалізації процесу діагностування техніко-економічного стану підприємства як суб'єкта господарської діяльності з метою покращення його конкурентних позицій в сучасних ринкових умовах функціонування.

Основні завдання дисципліни:

- розкриття сутності поняття діагностики техніко-економічного стану підприємства на сучасному етапі розвитку економіки;
- визначення основного інструментарію для здійснення техніко-економічної оцінки фінансового стану підприємства;
- дослідження сучасних методик оцінки техніко-економічного стану підприємства на мікро- та макроекономічних рівнях;
- висвітлення методів техніко-економічного обґрунтування при виборі управлінських рішень підприємства.

Предметом дисципліни виступає техніко-економічна оцінка фінансово-господарська діяльність підприємства в сучасних ринкових (конкурентних) умовах функціонування.

В програму дисципліни включено наступні теми:

Тема 1 Особливості діагностики техніко-економічного стану підприємства.

Тема 2 Теоретичні та аналітичні аспекти фінансового стану підприємства.

Тема 3 Фінансова безпека підприємства.

Тема 4 Економічний аналіз підприємства.

Тема 5 Управлінський аналіз підприємства.

Тема 6 Фінансово-економічна оцінка кредитних операцій.

Тема 7 Фінансово-економічна оцінка цінних паперів.

Тема 8 Фінансово-економічна оцінка валютних операцій.

Тема 9 Фінансово-економічна оцінка інвестицій.

В результаті вивчення дисципліни «Техніко-економічні розрахунки на підприємстві» студент повинен

знати:

- необхідність здійснення фінансово-економічної діагностики техніко-економічного стану підприємства;
- специфіку визначення необхідних фінансово-економічних джерел для оцінки техніко-економічного стану підприємства;
- особливості здійснення оцінки техніко-економічного стану підприємства;
- основні методичні підходи щодо проведення оцінки техніко-економічного стану підприємства.

вміти:

- проводити фінансово-економічну діагностику техніко-економічного стану підприємства в практичній діяльності;
- визначати, на основі здійсненої техніко-економічної оцінки, напрями розвитку підприємства;
- формувати та реалізовувати фінансово обґрунтовану стратегію дій для покращення стану підприємства.

Тема 1 Особливості діагностики техніко-економічного стану підприємства

1. Поняття «фінансовий аналіз» на підприємстві.
2. Функції фінансового аналізу.
3. Об'єкт, предмет та мета фінансового аналізу.
4. Суб'єкти фінансового аналізу.
5. Завдання аналізу фінансового стану.
6. Етапи фінансового аналізу підприємства.
7. Види фінансового аналізу підприємства.
8. Основні прийоми аналізу фінансового стану підприємства.

Ключові слова: аналіз; фінансовий аналіз; фінансові ресурси; фінансовий стан; фінансові рішення; користувачі результатів фінансової діагностики; інвестори; економічна діяльність; зовнішній фінансовий аналіз; внутрішній фінансовий аналіз; експрес-аналіз; діагностичний аналіз; аналітичні показники фінансового аналізу; деталізований аналіз; попередній аналіз; факторний аналіз.

Перелік питань:

1. Місце фінансового аналізу в економічній діяльності підприємства.
2. Основні фінансові показники та коефіцієнти для здійснення експрес-аналізу діяльності підприємства.
3. Характеристика моделей детермінованого аналізу.
4. Дескриптивні, предикативні та нормативні моделі фінансового аналізу.
5. Характеристика фінансових показників з точки зору користувачів фінансової інформації.
6. Критерії аналізу ризиків підприємств на основі фінансової звітності.

Тестові завдання:

1. За метою дослідження, фінансовий аналіз поділяється на ...
 - 1) Діагностичний, експрес-аналіз, деталізований
 - 2) Зовнішній та внутрішній
 - 3) Попередній та ретроспективний
2. До методів фінансового аналізу відносяться ...
 - 1) Діагностика, прогнозування
 - 2) Формалізовані та неформалізовані
 - 3) Динамічні, експертні
3. До моделей фінансового аналізу відносяться ...
 - 1) Предикативні
 - 2) Нормативні
 - 3) Усі твердження правильні
4. Для менеджерів найважливішими фінансовими показниками є ...

- 1) Оцінка виробничої діяльності, управління ресурсами, дохідність
 - 2) Прибутковість, розподіл прибутку, ринкові показники
 - 3) Ліквідність, фінансові ризики, оцінка покриття боргу
5. Для кредиторів найважливішими фінансовими показниками є ...
- 1) Оцінка виробничої діяльності, управління ресурсами, дохідність
 - 2) Прибутковість, розподіл прибутку, ринкові показники
 - 3) Ліквідність, фінансові ризики, оцінка покриття боргу
6. Для власників найважливішими фінансовими показниками є ...
- 1) Оцінка виробничої діяльності, управління ресурсами, дохідність
 - 2) Прибутковість, розподіл прибутку, ринкові показники
 - 3) Ліквідність, фінансові ризики, оцінка покриття боргу
7. Для менеджерів найважливішими фінансовими показниками є ...
- 1) Оцінка виробничої діяльності, управління ресурсами, дохідність
 - 2) Прибутковість, розподіл прибутку, ринкові показники
 - 3) Ліквідність, фінансові ризики, оцінка покриття боргу
8. До одного з етапів здійснення фінансового аналізу відноситься ...
- 1) Оцінка ризиків підприємства
 - 2) Аналітична обробка результатів фінансової звітності
 - 3) Розробка бізнес-плану
9. Фінансовий аналіз класифікується за ...
- 1) Часом
 - 2) Простором
 - 3) Підприємствами
10. До особливостей зовнішнього фінансового аналізу відносить ...
- 1) Оцінка фінансових результатів для керівників підприємства
 - 2) Аналіз найважливіших внутрішніх ризиків підприємства
 - 3) Загальна фінансова оцінка ліквідності та платоспроможності
11. До особливостей внутрішнього фінансового аналізу відносить ...
- 1) Оцінка фінансових результатів для керівників підприємства
 - 2) Загальний аналіз фінансової стійкості підприємства
 - 3) Загальна фінансова оцінка ліквідності та платоспроможності
12. Хто саме здійснює внутрішній фінансовий аналіз підприємства?
- 1) Аудитори
 - 2) Кредитори
 - 3) Фінансові служби
13. Хто саме здійснює зовнішній фінансовий аналіз підприємства?

- 1) Аудитори
- 2) Керівники
- 3) Фінансові служби

14. Основна мета здійснення експрес-аналізу підприємства полягає у ...

- 1) Визначенні заборгованості підприємства
- 2) Швидкому визначенні фінансового стану підприємства
- 3) Дослідженні фінансової стабільності підприємства

15. На основі яких саме форм фінансової звітності найчастіше проводиться експрес-аналіз підприємства?

- 1) Форма 1 – Баланс
- 2) Форма 1 та Форма 2
- 3) Форма 5

16. Попередній фінансовий аналіз називається ...

- 1) Прогнозним
- 2) Ретроспективним
- 3) Експрес-аналіз

17. До головних прийомів та методів фінансового аналізу відносяться ...

- 1) Формалізовані та неформалізовані
- 2) Зовнішні та внутрішні
- 3) Деталізовані та прогнозні

18. Горизонтальний аналіз – це ...

- 1) Оцінка темпів приросту результатів фінансових показників
- 2) Визначення абсолютного відхилення фінансових показників
- 3) Усі відповіді вірні

19. Факторний аналіз проводиться з метою ...

- 1) Оцінки зміни результатів фінансових показників
- 2) Оцінки впливу окремих чинників на певний кінцевий фінансовий результат
- 3) Оцінки темпів приросту результатів фінансових показників

20. Трендовий аналіз проводиться з метою ...

- 1) Оцінки динаміки результатів фінансових показників за певний проміжок часу
- 2) Оцінки впливу окремих чинників на певний кінцевий фінансовий результат
- 3) Оцінки темпів приросту результатів фінансових показників

Практичні завдання:

Завдання 1:

На основі даних статей форми № 1 – Баланс (Звіт про фінансовий стан), здійснити вертикальний (структурний) аналіз результатів статей за минулий і теперішній періоди.

Завдання 2:

На основі даних статей форми № 2 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), здійснити горизонтальний (часовий) аналіз динаміки результатів статей за минулий і теперішній періоди.

Тема 2 Теоретичні та аналітичні аспекти фінансового стану підприємства

1. Суть поняття «фінансовий стан підприємства».
2. Основні етапи здійснення оцінки фінансового стану підприємства.
3. Оцінка вартості майна підприємства.
4. Оцінка джерел формування капіталу підприємства.
5. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.
6. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
7. Оцінка ділової активності підприємства.
8. Оцінка прибутковості підприємства.
9. Оцінка ймовірності банкрутства підприємства.

Ключові слова: фінансовий стан; фінансовий стан підприємства; оцінка майна; актив; пасив; баланс; основні засоби; необоротні активи; оборотні активи; фондомісткість; фондоддача; фінансові ресурси; власні фінансові ресурси; залучені фінансові ресурси; фінансові резерви; ліквідність; платоспроможність; фінансова стійкість; власний капітал; фінансова залежність; фінансова незалежність; довгострокові зобов'язання; ділова активність; чистий дохід; собівартість; дебіторська заборгованість; кредиторська заборгованість; фінансові результати; прибуток; збиток; прибутковість; рентабельність; банкрутство; неплатоспроможність; фінансова криза; діагностика банкрутства; фінансова стабільність.

Перелік питань:

1. Характеристика основних видів фінансових станів підприємства.
2. Суть «золотого правила економіки».
3. Основні показники оцінки фінансового стану підприємства.
4. Необхідність здійснення оцінки фінансового стану підприємства.

Тестові завдання:

1. Фінансовий стан може бути ...
 - 1) Кризовим
 - 2) Прибутковим
 - 3) Ліквідним

2. Співвідношення «золоте правило економіки» включає порівняння ...
 - 1) Темпів росту активів з темпами росту чистого доходу з темпами росту чистого прибутку

2) Темпів росту активів з темпами росту чистого прибутку з темпами росту чистого доходу

3) Темпів росту чистого прибутку з темпами росту чистого доходу з темпами росту активів

3. Темпи приросту результатів оборотних активів повинні бути ...

1) Менші від темпів приросту результатів необоротних активів

2) Меншими від темпів приросту короткострокових зобов'язань

3) Більшими за темпи приросту необоротних активів

4. Основні засоби підприємства відображено ...

1) В розділі балансу «Оборотні активи»

2) В розділі балансу «Власний капітал»

3) В розділі балансу «Необоротні активи»

5. Фінансові ресурси поділяються на ...

1) Залучені

2) Власні

3) Усі відповіді вірні

6. До залучених фінансових ресурсів відноситься ...

1) Кредити

2) Готівка

3) Резервний капітал

7. До залучених фінансових ресурсів відноситься ...

1) Інвестиції

2) Готівка

3) Пайовий капітал

8. До власних фінансових ресурсів відноситься ...

1) Кредити

2) Прибуток

3) Інвестиції

9. Фінансові ресурси сприяють ...

1) Забезпеченню прибутковості

2) Отриманню прибутку

3) Усі відповіді правильні

10. Найважливіше із завдань підприємства полягає у ...

1) Формуванні прибутку

2) Пошуку резервів збільшення власних фінансових ресурсів

3) Вчасному погашенні кредитів

11. Швидкість перетворення активів підприємства в готівку характеризує такий показник як ...

- 1) Ліквідність
- 2) Оборотність
- 3) Прибутковість

12. До показників, які характеризують стан ліквідності підприємства відноситься ...

- 1) Оборотність активів
- 2) Поточна ліквідність
- 3) Період окупності

13. Основним з показників, який використовується для оцінки фінансової стабільності підприємства є ...

- 1) Власний капітал
- 2) Прибуток
- 3) Дохід

14. Відносні показники прибутку – це ...

- 1) Коефіцієнти оборотності
- 2) Показники рентабельності
- 3) Показники ліквідності

15. Рентабельність продажу характеризує ...

- 1) Прибутковість підприємства
- 2) Прибутковість підприємства після вирахування витрат на виробництво та збут продукції
- 3) Фінансовий стан підприємства

16. Згідно закону України, банкрутство – це ...

- 1) Збитковість підприємства
- 2) Неспроможність підприємства задовольняти вимоги кредиторів
- 3) визнана господарським судом нездатність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як шляхом застосування ліквідаційної процедури

17. До основних причин банкрутства відноситься ...

- 1) Криза ліквідності
- 2) Втрата фінансової стійкості
- 3) Усі відповіді вірні

18. Ризик, який характеризує перевищення власних зобов'язань підприємства над його активами, називається ...

- 1) Збитковістю
- 2) Втрапою фінансової стійкості

3) Втратою ліквідності

19. До основної мети здійснення діагностики банкрутства підприємства відноситься ...

- 1) Розробка та впровадження антикризової політики
- 2) Формування кредитного забезпечення
- 3) Аналіз ліквідності підприємства

20. До основних етапів здійснення діагностики банкрутства підприємства відноситься ...

- 1) Розробка та впровадження антикризової політики
- 2) Формування кредитного забезпечення
- 3) Формування інформаційної бази

Практичні завдання:

Завдання 1:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2) здійснити оцінку співвідношення темпів зростання активів, чистого доходу та чистого прибутку за минулий та теперішній періоди.

Завдання 2:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форм № 1) здійснити оцінку ліквідності балансу за минулий та теперішній періоди.

Завдання 3:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1) здійснити оцінку заборгованості за минулий та теперішній періоди.

Завдання 4:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2) визначити тип фінансової стійкості за минулий та теперішній періоди.

Завдання 5:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2) здійснити оцінку ділової активності на основі показників власного капіталу за минулий та теперішній періоди.

Тема 3 Фінансова безпека підприємства

1. Сутність поняття «фінансова безпека».
2. Особливості управління фінансовою безпекою підприємства.
3. Складові фінансової безпеки підприємства.
4. Етапи забезпечення фінансової безпеки підприємства.
5. Основні індикатори фінансової безпеки: на рівні підприємства та галузі.
6. Рівні фінансової безпеки підприємства.
7. Оцінка фінансової безпеки підприємства на основі показників та коефіцієнтів його фінансового стану.

Ключові слова: фінансова безпека; фінансова безпека підприємства; управління фінансовою безпекою; бюджетна безпека; валютна безпека; грошово-кредитна безпека; боргова безпека; безпека страхового ринку; безпека фондового ринку; економічна безпека; фінансовий інтерес; індикатори фінансової безпеки; механізм фінансової безпеки; система фінансової безпеки; фінансові показники оцінки фінансової безпеки.

Перелік питань:

1. Які фінансові показники відображають стан фінансової безпеки підприємства?
2. Основні джерела негативного впливу на рівень фінансової безпеки підприємства.
3. Скорочення результатів яких фінансових показників свідчать про низький рівень фінансової безпеки підприємства?
4. Суть поняття «фінансовий інтерес».

Тестові завдання:

1. Фінансова безпека – це ...
 - 1) Прибутковість підприємства
 - 2) Одна зі складових економічної безпеки
 - 3) Фінансова стабільність

2. Основним критерієм стійкого фінансового стану підприємства є ...
 - 1) Прибутковість
 - 2) Фінансова рівновага
 - 3) Ліквідність та платоспроможність

3. Фінансова рівновага – це ...
 - 1) Забезпечення ліквідності активів підприємства
 - 2) Підтримка прибутковості підприємства
 - 3) Забезпечення збалансованості власних та позичених фінансових ресурсів

4. Стійкий фінансовий стан підприємства характеризується ...
 - 1) Власними нефінансовими та фінансовими активами
 - 2) Власними фінансовими активами
 - 3) Власними нефінансовими та позиковими фінансовими активами

5. Фінансова безпека – це ...
 - 1) Збалансованість інтересів підприємства
 - 2) Збалансованість інтересів підприємства та інтересів суб'єктів зовнішнього середовища
 - 3) Збалансованість інтересів суб'єктів зовнішнього середовища

6. Основним елементом фінансової безпеки є ...
 - 1) Фінансові ресурси

- 2) Фінансові інтереси
- 3) Фінансовий результат

7. До індикаторів фінансової безпеки підприємства відноситься ...

- 1) Інновації
- 2) Платоспроможність
- 3) Усі відповіді вірні

8. До індикаторів фінансової безпеки галузі відноситься ...

- 1) Частка збиткових підприємств
- 2) Загальна величина збитку
- 3) Усі відповіді вірні

9. Високий рівень фінансової безпеки підприємства залежить від ...

- 1) Високого рівня конкуренції на ринку
- 2) Низького рівня конкуренції на ринку
- 3) Помірного рівня конкуренції на ринку

10. Для оцінки фінансової безпеки підприємства доцільно проаналізувати ...

- 1) Фінансові показники оцінки ймовірності настання банкрутства підприємства
- 2) Фінансові показники, що характеризують фінансову стійкість підприємства
- 3) Фінансові показники оборотності активів підприємства

Практичні завдання:

Завдання 1:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2), а також індикаторів фінансової безпеки підприємств, дослідити рівень його фінансової безпеки за минулий та теперішній періоди.

Тема 4 Економічний аналіз підприємства

- 1. Суть поняття «економічний аналіз».
- 2. Основна мета та місце економічного аналізу в загальній системі управління підприємством.
- 3. Основні риси економічного аналізу.
- 4. Принципи економічного аналізу.
- 5. Функції економічного аналізу.
- 6. Користувачі інформації економічного аналізу.
- 7. Методика проведення економічного аналізу.
- 8. Основні етапи здійснення економічного аналізу.

Ключові слова: аналіз; економічний аналіз; риси економічного аналізу; принципи економічного аналізу; етапи економічного аналізу; функції

економічного аналізу; внутрішні користувачі; зовнішні користувачі; інформація економічного аналізу; економічні ресурси.

Перелік питань:

1. Особливості прийняття управлінських рішень на основі інформації економічного аналізу.
2. Основні спрямування аналітичних досліджень при застосуванні економічного аналізу.
3. Роль економічного аналізу для підтримки конкурентоспроможності підприємства.

Тестові завдання:

1. Принцип системності передбачає ...
 - 1) Ефективний зворотний зв'язок між економічними об'єктами
 - 2) Здійснення оцінки економічних явищ та процесів як складних систем, на основі визначення взаємозв'язків та взаємозалежностей їхніх елементів
 - 3) цільову спрямованість дослідження на конкретну практику та результативність в досягненні поставленої мети

2. Принцип комплексності передбачає ...
 - 1) Ефективний зворотний зв'язок між економічними об'єктами
 - 2) Дослідження наявності виникнення побічних результатів
 - 3) Цільову спрямованість дослідження на конкретну практику та результативність в досягненні поставленої мети

3. Принцип науковості передбачає ...
 - 1) Ефективний зворотний зв'язок між економічними об'єктами
 - 2) Використання спеціальної наукової методики та організації аналітичних досліджень
 - 3) Цільову спрямованість дослідження на конкретну практику та результативність в досягненні поставленої мети

4. Принцип рейтингової оцінки передбачає ...
 - 1) Ефективний зворотний зв'язок між економічними об'єктами
 - 2) Використання спеціальної наукової методики та організації аналітичних досліджень
 - 3) Поетапність виконання заходів, спрямованих на цільову зміну та розвиток економічних явищ та процесів

5. Основною функцією економічного аналізу є ...
 - 1) Аналітико-практична
 - 2) Контролююча
 - 3) Керівна

6. До функцій економічного аналізу є відноситься ...

- 1) Пошукова
- 2) Практична
- 3) Керівна

7. Суть планової функції економічного аналізу полягає в ...

- 1) Плануванні стратегічних планів економічного об'єкта
- 2) Формування довгострокової стратегії економічного об'єкта
- 3) обґрунтуванні поточних та стратегічних планів економічного розвитку

8. Особливістю пошукової функції економічного аналізу є ...

- 1) Пошук резервів для покращення стану ефективності господарювання економічного об'єкта
- 2) Формування стратегічних умов розвитку об'єкта економічних відносин
- 3) Оцінка фінансово-економічного стану економічного об'єкта

9. Інноваційна функція економічного аналізу сприяє ...

- 1) Впровадженню нових науково-технічних розробок в діяльність економічного об'єкта
- 2) Закупівлі сучасної інформаційно-технічної продукції
- 3) Зворотному зв'язку між економічними об'єктами та інноваційним ринком

10. Внутрішніми користувачами економічного аналізу виступають ...

- 1) Аудитори
- 2) Фінансисти
- 3) Усі відповіді вірні

11. До зовнішніх користувачів економічного аналізу відносяться ...

- 1) Персонал підприємства
- 2) Кредитори
- 3) Керівники підприємства

12. Конкуренти – це ...

- 1) Суб'єкти економічної системи
- 2) Користувачі економічного аналізу
- 3) Усі відповіді вірні

13. Незалежні аналітики – це ...

- 1) Провідні економісти
- 2) Нештатні спеціалісти, які здійснюють економічний аналіз
- 3) Кредитні установи

14. Контрагентів відносяться ...

- 1) Постачальників підприємства
- 2) Покупці продукції
- 3) Усі відповіді вірні

15. Кредитори – це ...

- 1) Банківські установи
- 2) Кредитні спілки
- 3) Фізичні та юридичні особи, які надають кредитні послуги

16. Для ефективності проведення економічного аналізу потрібно ...

- 1) Висококваліфіковані аудитори
- 2) Поєднання методології, а також організаційного та інформаційного забезпечення
- 3) Сучасні технології в управлінні

17. Для ефективності отриманих результатів економічного аналізу необхідно застосовувати ...

- 1) Кваліфікованих спеціалістів
- 2) Діагностичну функцію
- 3) Усі відповіді вірні

18. Метод економічного аналізу «зверху донизу» передбачає ...

- 1) Здійснення аналізу від показників ресурсного забезпечення до показників фінансового стану
- 2) Здійснення аналізу від показників фінансового стану до показників ресурсного забезпечення
- 3) Усі відповіді вірні

19. Метод економічного аналізу «знизу доверху» передбачає ...

- 1) Здійснення аналізу від показників ресурсного забезпечення до показників фінансового стану
- 2) Здійснення аналізу від показників фінансового стану до показників ресурсного забезпечення
- 3) Усі відповіді вірні

20. Цільове спрямування економічного аналізу відображає ...

- 1) Оцінку результатів оперативного управління
- 2) Оцінку результатів стратегічного управління
- 3) Усі відповіді вірні

Практичні завдання:

Завдання 1:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 2) проаналізувати динаміку витрат за минулий та теперішній періоди.

Завдання 2:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2) визначити та проаналізувати зміни питомої ваги елементів операційних витрат, а також розрахувати скільки складають витрати на 1 грн. товарної продукції за минулий та теперішній періоди.

Завдання 3:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2) здійснити оцінку динаміки показників оборотності оборотних активів підприємства за минулий та теперішній періоди.

Завдання 4:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2) здійснити оцінку впливу оборотності оборотних активів на зміну прибутку від продажів підприємства за минулий та теперішній періоди.

Тема 5 Управлінський аналіз підприємства

1. Суть та мета управлінського аналізу.
2. Основні аспекти дослідження управлінського аналізу.
3. Основні види та завдання управлінського аналізу.
4. Принципи управлінського аналізу.
5. Складові управлінського аналізу.
6. Методи та методичні прийоми управлінського аналізу.

Ключові слова: управлінський аналіз; внутрішнє середовище підприємства; зовнішнє середовище підприємства; організаційна структура підприємства; основні засоби; оборотні активи; трудові ресурси; фінансові результати; фінанси підприємства; управлінське рішення; управлінська проблема; проблемна ситуація; структура управління; інформаційні ресурси; інформаційна база; внутрішня інформація; соціологічні методи; аналітичні методи; PEST-аналіз; SWOT-аналіз; SNW-аналіз; ситуаційний аналіз; портфельний аналіз; користувачі інформації; управлінський персонал.

Перелік питань:

1. Основні об'єкти управлінського аналізу: управлінська проблема, управлінське рішення та система управління підрозділами управління.
2. Суть поняття «проблемна ситуація».
3. Внутрішні та зовнішні фактори впливу на ефективність прийняття управлінських рішень.
4. Особливості здійснення управлінського аналізу.
5. Класифікація напрямів управлінського аналізу.
6. Взаємозв'язок фінансового та управлінського аналізу господарської діяльності підприємства.

Тестові завдання:

1. Від чого саме залежить вибір виду здійснення управлінського аналізу?
 - 1) Діяльності підприємства
 - 2) Об'єкта
 - 3) Фінансового стану підприємства

2. Управлінська проблема характеризується ...
 - 1) Нестійким фінансовим станом підприємства
 - 2) Неєфективністю виробничої системи
 - 3) Розбіжністю між бажаними та фактичними результатами

3. Управлінський аналіз включає ...
 - 1) Інформаційні джерела
 - 2) Організацію виробництва
 - 3) Контроль якості

4. Внутрішня інформація – це ...
 - 1) Фінансова інформація
 - 2) Облікова інформація
 - 3) Економічна інформація

5. Ефективність прийняття управлінських рішень залежить від ...
 - 1) Об'єкта дослідження
 - 2) Інформаційних джерел
 - 3) Прибутковості підприємства

6. Складовими управлінського аналізу є ...
 - 1) Оцінка організаційної структури підприємства
 - 2) Аналізу корпоративної культури
 - 3) Усі відповіді вірні

7. Управлінський аналіз сприяє ...
 - 1) Виявленню «слабких» місць на підприємстві
 - 2) Формуванню інформаційно-технічної моделі управління
 - 3) Усі відповіді правильні

8. Управлінський аналіз включає такі методи як ...
 - 1) Контрольні
 - 2) Аналітичні
 - 3) Математико-логічні

9. Соціологічний метод управлінського аналізу включає ..
 - 1) Метод контролю
 - 2) Метод оцінки
 - 3) Метод спостереження

10. Аналітичний метод управлінського аналізу включає ...
 - 1) Контроль та організацію
 - 2) Аналіз та опис
 - 3) Порівняння та елімінування

11. До напрямів управлінського аналізу відноситься ...

- 1) Оцінювання
- 2) Ризик-менеджмент
- 3) Бізнес-планування

12. Основними методичними прийомами управлінського аналізу є ...

- 1) SWOT-аналіз
- 2) Економічний аналіз
- 3) Функціонально-вартісний аналіз

13. PEST-аналіз як методичний прийом управлінського аналізу включає ...

- 1) Оцінку сильних і слабких сторін, можливостей та загроз
- 2) Оцінку сильних і слабких сторін, та нейтральну позицію між ними
- 3) Оцінку політичних, економічних, соціологічних і технологічних факторів

14. SWOT-аналіз як методичний прийом управлінського аналізу включає ...

- 1) Оцінку сильних і слабких сторін, можливостей та загроз
- 2) Оцінку сильних і слабких сторін, та нейтральну позицію між ними
- 3) Оцінку політичних, економічних, соціологічних і технологічних факторів

15. Зв'язок між фінансовим та управлінським аналізом полягає в ...

- 1) Системності показників підприємства
- 2) Загальній системі економічного аналізу господарської діяльності підприємства
- 3) Науково-технічному потенціалі підприємства

Практичні завдання:

Завдання 1:

На основі даних фінансової звітності підприємства (форми № 1 та № 2) здійснити оцінку впливу оборотності оборотних активів на зміну прибутку від продажів підприємства за минулий та теперішній періоди.

Тема 6 Фінансово-економічна оцінка кредитних операцій

1. Сутність понять «кредит» та «кредитні відносини».
2. Види та форми кредитів.
3. Функції кредиту.
4. Об'єкти кредитування.
5. Суб'єкти кредитування.
6. Особливості механізму кредитування.
7. Суть поняття «кредитоспроможність». Основні критерії.
8. Види процентних ставок.
9. Способи погашення кредиту.

Ключові слова: кредит; кредитування; кредитні відносини; кредитно-грошові відносини; кредитно-товарні відносини; грошові відносини; фінансові відносини; кредитні установи; банки; небанківські кредитні установи; кредитні операції; кредитна політика; економічні межі кредитування; кредитна система країни; кредитні ресурси; кредитний механізм; кредитоспроможність позичальника; кредитний договір; кредитна угода; фінансові зобов'язання; комерційний кредит; банківський кредит; державний кредит; споживчий кредит; іпотечний кредит; лізинговий кредит; міжнародний кредит; готівкова форма кредиту; безготівкова форма кредиту; безнадійна кредитна заборгованість; іпотека; лізинг; процентна ставка; реальна процентна ставка; номінальна процентна ставка; інфляційна премія; без ризикова процентна ставка; премія за ризик; премія за ліквідність; премія за строковість; облікова ставка НБУ; ануїтет.

Перелік питань:

1. Кредит як форма руху позикового капіталу.
2. Особливості номінальної процентної ставки.
3. Характеристика реальної процентної ставки.
4. Без ризикова процентна ставка.
5. Необхідність кредитування в сучасних економічних умовах.

Тестові завдання:

1. Кредит – один із важелів стимулювання ...
 - 1) Вільної конкуренції
 - 2) Розвитку виробництва
 - 3) Фінансової політики

2. Кредит – це ...
 - 1) Позикові кошти
 - 2) Форма руху позикових коштів
 - 3) Спосіб поверненості позикових коштів

3. Оцінка фінансового стану позичальника включає результати таких показників як ...
 - 1) Прибутковість
 - 2) Ліквідність
 - 3) Усі відповіді вірні

4. Процес кредитування включає ...
 - 1) Аналіз кредитоспроможності суб'єкта
 - 2) Умови та особливості повернення позикових коштів
 - 3) Усі відповіді правильні

5. У якій формі найчастіше надається кредит?
 - 1) Грошовій
 - 2) Безготівковій

3) Ліквідній

6. Основним зобов'язанням позичальника є ...

- 1) Використання позикових коштів
- 2) Зберігання позикових коштів
- 3) Повернення позикових коштів

7. Безнадійна кредитна заборгованість погашається ...

- 1) З резервного фонду банківської установи
- 2) Через господарський суд
- 3) За рахунок позичальника

8. Формами кредиту є ...

- 1) Комерційний кредит
- 2) Лізинговий кредит
- 3) Усі відповіді правильні

9. Мета комерційного кредиту полягає в ...

- 1) Забезпеченні реалізації товарів в умовах нестачі коштів
- 2) Отриманні максимального прибутку
- 3) Повернення кредитних коштів в розстрочку

10. Мета банківського кредиту полягає в ...

- 1) Забезпеченні реалізації товарів в умовах нестачі коштів
- 2) Отриманні максимального прибутку
- 3) Повернення кредитних коштів в розстрочку

11. Мета споживчого кредиту полягає в ...

- 1) Забезпеченні реалізації товарів в умовах нестачі коштів
- 2) Отриманні максимального прибутку
- 3) Повернення кредитних коштів в розстрочку

12. Метою іпотечного кредиту виступає ...

- 1) Надання позики під заставу нерухомого майна
- 2) Отримання максимального прибутку
- 3) Повернення кредитних коштів в розстрочку

13. Лізинговий кредит характеризується ...

- 1) Надання позики під заставу нерухомого майна
- 2) Отримання максимального прибутку
- 3) Орендою майна

14. Суть міжнародного кредиту відображається в ...

- 1) Русі позикових коштів між банківськими установами різних країн
- 2) Наданні кредиту різним державам в разі необхідності

3) Усі відповіді вірні

15. Для оцінки грошового потоку застосовують ...

- 1) Прибуток
- 2) Фінансову стійкість
- 3) Процентну ставку

16. Процентна ставка – це ...

- 1) Вартість користування позиковими коштами
- 2) Дохід інвестора
- 3) Усі відповіді вірні

17. В умовах інфляції розрізняють такі процентні ставки як...Відповідь*

- 1) Номінальну та реальну
- 2) Номінальну та перспективну
- 3) Реальну та комерційну

18. Для інвестора процента відображає ...

- 1) Суму витрат від позикових коштів
- 2) Рівень інфляційних процесів
- 3) Дохідність вкладених інвестицій

19. Для позичальника процента відображає ...

- 1) Суму витрат від позикових коштів
- 2) Рівень інфляційних процесів
- 3) Дохідність вкладених інвестицій

20. На цінність грошей в часовому проміжку впливає ...

- 1) Сума грошей
- 2) Інфляційні процеси
- 3) Способи заощадження

Практичні завдання:

Завдання 1:

Яку суму грошей необхідно розмістити на депозиті в комерційному банку, щоб вкінці терміну отримати суму 85 тис. грн., якщо: нарахування здійснюється щорічно, відсоткова ставка 16 %, термін вкладу – 5 років, на відсоток щорічно нараховується відсоток.

Завдання 2:

Розрахувати величину депозиту через 4 роки, який дорівнює 50 тис. грн. Відсоткова ставка складає 15 %.

Тема 7 Фінансово-економічна оцінка цінних паперів

1. Поняття цінних паперів та їхні властивості.
2. Види цінних паперів.
3. Види та форми доходу від цінних паперів.
4. Оцінка дохідності від акцій.
5. Оцінка дохідності від облігацій.

Ключові слова: цінні папери; ринковість; дохідність; ризиковість; ліквідність; стандартність; акція; облігація; вексель; емісійні цінні папери; неемісійні цінні папери; документарні цінні папери; бездокументарні цінні папери; іменні цінні папери; пайові цінні папери; боргові цінні папери; казначейське зобов'язання; ощадний сертифікат; іпотечні цінні папери; іпотечний сертифікат; застава; приватизаційні цінні папери; дохідні цінні папери; дисконтування; відсотковий дохід; привілейована акція; проста акція; норма доходу; спред; рівень спреду; номінальний дохід; прибутковість; купонна прибутковість; позиковий відсоток.

Перелік питань:

1. Переваги використання цінних паперів.
2. Емісійні та неемісійні цінні папери.
3. Основні види цінних паперів України.
4. Оцінка простих та привілейованих акцій.
5. Основні види доходів від облігацій та методика їх визначення.

Тестові завдання:

1. Інвестиційні цінні папери – це ...
 - 1) Право на певну частку у власності підприємства
 - 2) Кредитні ресурси підприємства
 - 3) Інвестиції, отримані підприємством
2. До інвестиційних цінних паперів відносяться ...
 - 1) Акції
 - 2) Облігації
 - 3) Державні кредити
3. Державні цінні папери – це ...
 - 1) Цінні папери держави
 - 2) Боргові цінні папери держави
 - 3) Банківські кредитні сертифікати
4. До державних цінних паперів відносяться ...
 - 1) Облігації
 - 2) Векселі
 - 3) Казначейські зобов'язання

5. Державні цінні папери випускаються з метою ...

- 1) Надати кредити
- 2) Покрити дефіцит бюджету
- 3) Сприяти накопиченню заощаджень населення

6. Муніципальні цінні папери – це ...

- 1) Державні цінні папери
- 2) Цінні папери місцевих органів влади
- 3) Казначейські зобов'язання

7. До муніципальних цінних паперів відносяться ...

- 1) Державні облігації
- 2) Казначейські зобов'язання
- 3) Облігації внутрішніх місцевих позик

8. Цінні папери підприємств – це ...

- 1) Інвестиційні засоби
- 2) Цінні папери, які випускає підприємство
- 3) Залучені фінансові активи

9. До цінних паперів, які випускають підприємства, відносяться ...

- 1) Ощадні сертифікати
- 2) Векселі
- 3) Опціони

10. Цінні папери фізичних осіб – це ...

- 1) Цінні папери, які випускає підприємство
- 2) Цінні папери, які отримує держава
- 3) Цінні папери, які випускають фізичні особи

11. До цінних паперів фізичних осіб відносяться ...

- 1) Акції
- 2) Чеки
- 3) Облігації

12. Фондові цінні папери – це ...

- 1) Цінні папери, які обертаються на фінансовому ринку
- 2) Цінні папери, які обертаються на фондовій біржі
- 3) Цінні папери, які обертаються на грошовому ринку

13. До фондових цінних паперів відносяться ...

- 1) Облігації
- 2) Акції
- 3) Векселі

14. Іменні цінні папери – це ...

- 1) Цінні папери підприємства
- 2) Цінні папери, видані на конкретного власника
- 3) Цінні папери фізичної особи

15. Цінні папери на пред'явника – це ...

- 1) Цінні папери конкретного власника
- 2) Цінні папери, які належать тому, хто їх пред'являє
- 3) Цінні папери юридичної особи

16. До основних цінних паперів відносяться ...

- 1) Акції
- 2) Векселі
- 3) Чеки

17. Основна форма зберігання цінних паперів ...

- 1) Грошова
- 2) Бездокументарна
- 3) Ринкова

18. Форми доходу від володіння цінними паперами ...

- 1) Процентний дохід
- 2) Чистий дохід
- 3) Валовий дохід

19. При розрахунку доходу від володіння цінними паперами застосовують ...

- 1) Облікову ставку НБУ
- 2) Інфляційну ставку
- 3) Плаваючу ставку

20. Основним підходом до прогнозування вартості акцій є ...

- 1) Фінансовий
- 2) Технічний
- 3) Економічний

Практичні завдання:

Завдання 1:

Визначити суму дисконту в операції обліку векселів банком, якщо номінальна сума векселя становить 25 тис. грн., термін дії складає 90 днів, ставка обліку дисконту дорівнює 15 %.

Завдання 2:

Компанія виплачує річні дивіденди по акції в розмірі 25 грн. Норма поточної доходності акції цього виду складає 15 %. Визначити поточну ринкову вартість акції.

Тема 8 Фінансово-економічна оцінка валютних операцій

1. Сутність поняття «валютні операції».
2. Види валютних операцій.
3. Класифікація валютних операцій.
4. Методика формування валютних операцій.

Ключові слова: валютні операції; обмінні операції; розрахункові операції; кредитно-депозитні операції; прямі інвестиції; портфельні інвестиції; валютний ризик; хеджування; депозитні операції; конверсійні операції; арбітражні операції; операції спот; форвардні операції; ф'ючерсні операції; опціонні операції; операції своп; курс продавця; курс покупця; крос-курс; спот-курс; терміновий курс; спред; знижка; премія.

Перелік питань:

1. Необхідність здійснення валютних розрахунків.
2. Суть поняття «конвертер валюти».
3. Особливості хеджування валютних операцій.

Тестові завдання:

1. До поточних валютних операцій відносять ...
 - 1) Отримання фінансових кредитів терміном не більше 180 днів
 - 2) Пов'язані з рухом капіталу
 - 3) Надання фінансових кредитів на термін більше 180 днів

2. До валютних операцій, пов'язаних з рухом капіталу, відносяться ...
 - 1) Отримання фінансових кредитів терміном не більше 180 днів
 - 2) Перекази неторгового характеру в Україну
 - 3) Придбання цінних паперів

3. Депозитний вид валютних операцій характеризується ...
 - 1) Економічністю
 - 2) Короткостроковістю
 - 3) Ризиковістю

4. Конверсійний вид валютних операцій характеризується ...
 - 1) Економічністю
 - 2) Узгодженістю курсу
 - 3) Ризиковістю

5. Арбітражний вид валютних операцій характеризується ...
 - 1) Економічністю
 - 2) Отриманням прибутку
 - 3) Ризиковістю

6. Поточні конверсійні валютні операції називаються ...

- 1) Форвардними
- 2) Своп
- 3) Операції спот

7. Валютний ризик – це ...

- 1) Втрата ліквідності
- 2) Втрата прибутковості
- 3) Валютна втрата

8. Хеджування являє собою ...

- 1) Метод страхування валютних ризиків
- 2) Метод мінімізації прибутку
- 3) Спосіб збільшення ліквідності

9. За терміном здійснення платежу валютні операції бувають ...

- 1) Часткові
- 2) Строкові
- 3) Постійні

10. Маржа – це ...

- 1) Прибуток
- 2) Курс валюти
- 3) Різниця між курсами валют

11. Курс покупця – це ...

- 1) Курс, за яким банк купує валюту
- 2) Курс, за яким банк продає валюту
- 3) Різниця між курсами валют

12. Курс продавця – це ...

- 1) Курс, за яким банк купує валюту
- 2) Курс, за яким банк продає валюту
- 3) Різниця між курсами валют

13. Форвард – це курс, за яким ...

- 1) Здійснюється співвідношення між двома валютами, яке встановлюється з їх курсу щодо курсу третьої валюти
- 2) Валюта продається або купується за умови передачі її на певну дату в майбутньому
- 3) Ціна одиниці іноземної валюти однієї країни, виражена в одиницях валюти іншої країни

14. Крос-курс – це курс, за яким ...

- 1) Здійснюється співвідношення між двома валютами, яке встановлюється з їх курсу щодо курсу третьої валюти
- 2) Валюта продається або купується за умови передачі її на певну дату в майбутньому
- 3) Ціна одиниці іноземної валюти однієї країни, виражена в одиницях валюти іншої країни

15. Спот-курс – це курс, за яким ...

- 1) Здійснюється співвідношення між двома валютами, яке встановлюється з їх курсу щодо курсу третьої валюти
- 2) Валюта продається або купується за умови передачі її на певну дату в майбутньому
- 3) Ціна одиниці іноземної валюти однієї країни, виражена в одиницях валюти іншої країни

16. Курс негайного обміну валюти називається ...

- 1) Ф'ючерс
- 2) Поточний
- 3) Форвард

17. Спред – це ...

- 1) Різниця між курсами валют
- 2) Ліквідність валюти
- 3) Різниця між ціною продавця і ціною покупця

18. Переважання курсу «спот» над курсом «форвард» називається ...

- 1) Ціна
- 2) Курс
- 3) Премія

19. Переважання курсу «форвард» над курсом «спот» називається ...

- 1) Ціна
- 2) Курс
- 3) Дисконт

20. Продавець валютного ф'ючерсу виграє, якщо ...

- 1) Купує валюту дорожче від курсу котирування на день її виконання
- 2) Продає валюту дорожче від курсу котирування на день її виконання
- 3) Курс дня укладення угоди виявиться нижчим від курсу її виконання

Практичні завдання:

Завдання 1:

Визначити, скільки фунтів стерлінгів можна отримати за 20 тис. дол. США та скільки доларів США можна отримати за 20 тис. фунтів стерлінгів, якщо:

- продаж – 1,29 дол. США за фунт стерлінгів;

- купівля – 1,36 дол. США за фунт стерлінгів.

Завдання 2:

Яку суму євро можна придбати за 25 тис. японських єн, якщо:

1 USD=129,90 JPY;

1 USD=0,85 EUR.

Тема 9 Фінансово-економічна оцінка інвестицій

1. Суть інвестиційної привабливості підприємства.
2. Особливості поняття інвестиційна політика.
3. Інвестиційний процес та його основні етапи.
4. Зміст інвестиційної діяльності.
5. Поняття «інвестиції» та їхні основні ознаки.
6. Види інвестицій.
7. Методика оцінювання інвестиційних рішень.

Ключові слова: інвестиційна привабливість; інвестиційна політика; інвестиційний процес; інвестиція; інвестиційна діяльність; інвестування; інвестиційний проект; власні фінансові ресурси інвестора; позичкові фінансові кошти інвестора; залучені фінансові кошти інвестора; бюджетні інвестиційні асигнування; безоплатні внески; благодійні внески; прибуток; соціальний ефект; інвестиційна операція; приватне інвестування; державне інвестування; комунальне інвестування; іноземне інвестування; непряме (опосередковане) інвестування; експортні інвестиції; імпортні інвестиції; короткострокові інвестиції; середньострокові інвестиції; довгострокові інвестиції; кредити; капітальні інвестиції; фінансові інвестиції; прямі інвестиції; портфельні інвестиції; реінвестиції; боргове інвестування; пайове інвестування; кредитування; ефективність капіталовкладень; період окупності інвестицій; облікова ставка прибутку; чиста приведена вартість проекту; чиста термінальна вартість; внутрішня ставка прибутку; модифікована внутрішня ставка прибутку; дисконтований період окупності інвестицій; індекс рентабельності інвестицій; грошовий потік; чистий грошовий потік; початкові інвестиції; ставка дисконтування; термін реалізації проекту; вартість капіталу; прибутковий проект; збитковий проект; безприбутковий проект.

Перелік питань:

1. Необхідність інвестування в сучасних економічних умовах.
2. Інвестиційна політика в Україні.
3. Міжнародна інвестиційна політика.
4. Специфіка формування інвестиційних проектів.
5. Формалізовані та неформалізовані критерії оцінки інвестиційних проектів.

Тестові завдання:

1. Під інвестиційним процесом розуміють ...
 - 1) Діяльність щодо купівлі-продажу цінних паперів
 - 2) Формування інвестиційних напрямів розвитку економіки
 - 3) Координація спрямування фінансових ресурсів

2. Іноземне інвестування здійснюють ...
 - 1) Державні організації
 - 2) Міжнародними організаціями
 - 3) Приватні установи

3. За формою власності розрізняють інвестиції ...
 - 1) Приватні
 - 2) Іноземні
 - 3) Прямі

4. За формами переміщення капіталів розрізняють інвестиції ...
 - 1) Прямі
 - 2) Опосередковані
 - 3) Імпортні

5. Залежно від прав інвестора інвестиції виступають як ...
 - 1) Такі, що забезпечують право власності
 - 2) Приватні
 - 3) Такі, що вкладаються вітчизняними інвесторами

6. Залежно від періоду інвестування, інвестиції бувають ...
 - 1) Довічні
 - 2) Від 10 до 50 років
 - 3) Термінові

7. Залежно від форми інвестування, інвестиції є ...
 - 1) Приватними
 - 2) Державними
 - 3) Кредитними

8. На основі загальносвітової інвестиційної діяльності, інвестиції є ...
 - 1) Приватними
 - 2) Борговими
 - 3) Кредитними

9. Фінансові інвестиції включають ...
 - 1) Приватні
 - 2) Портфельні
 - 3) Грошові

10. Реінвестиції – це ...

- 1) Інвестування за рахунок прибутку
- 2) Інвестування за рахунок цінних паперів
- 3) Кредитування на основі позикових коштів

11. Фінансові інвестиції – це ...

- 1) Інвестування за рахунок прибутку
- 2) Придбання цінних паперів
- 3) Кредитування на основі позикових коштів

12. Капітальні інвестиції – це ...

- 1) Інвестування за рахунок прибутку
- 2) Кредитування на основі позикових коштів
- 3) Придбання об'єктів нерухомої власності

13. До основних напрямів інвестиційної діяльності належить ...

- 1) Реінвестування
- 2) Кредитування
- 3) Мобілізація

14. Найбільш ефективнішими методами оцінки інвестиційних проектів є ...

- 1) Методи дисконтування
- 2) Методи прогнозування
- 3) Методи реінвестування

15. Період окупності інвестицій – це ...

- 1) Ефективність вкладення інвестицій
- 2) Доцільність вкладення інвестицій
- 3) Строк відшкодування інвестицій

16. Облікова ставка прибутку – це ...

- 1) Ліквідність проекту
- 2) Ефективність проекту
- 3) Прибутковість проекту

17. Проект доцільно реалізовувати, якщо чиста приведена вартість проекту (NPV)

...

- 1) Менша за нуль
- 2) Дорівнює нулю
- 3) Більша за нуль

18. Внутрішня ставка дисконтування (IRR) – це ...

- 1) Ставка дисконтування, при якій NPV дорівнює нулю
- 2) Ставка дисконтування, при якій NPV дорівнює нулю
- 3) Ставка дисконтування, при якій NPV дорівнює NTV

19. Індекс рентабельності (PI) відображає ...

- 1) Термін для відшкодування інвестиційних витрат
- 2) Рівень чистих грошових надходжень на одиницю вкладених коштів
- 3) Доцільність реалізації інвестиційного проекту

20. Для ґрунтовної оцінки інвестиційного проекту доцільно ...

- 1) Здійснювати аналіз терміну окупності проекту
- 2) Проводити оцінку дохідності проекту
- 3) Застосовувати всі методи оцінки проекту

Практичні завдання:

Завдання 1:

Вартість інвестиційного проекту складає 300 тис. дол. Даний проект генерує грошовий потік величиною 55 тис. дол. щорічно протягом 7 років. Вартість капіталу складає 25 %. Визначити ефективність проекту.

ГЛОСАРІЙ

Активи – це ресурси, що контролюються підприємством у результаті минулих управлінських рішень, при використанні яких у майбутньому очікується надходження економічних зисків.

Аудиторські стандарти – це основні принципи виконання аудиторських процедур.

Аналіз – це метод дослідження, який стосується вивчення предмета шляхом розчленування його на складові, кожна з яких аналізується (вивчається) окремо в рамках одного цілого (аудит фінансово-господарської діяльності підприємства).

Аналіз відносних показників (коефіцієнтів) – це розрахунок відносин даних звітності, визначення взаємозв'язків показників.

Аналіз ліквідності – характеризує можливість підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання із своїх поточних активів.

Аналіз фінансового стану – це частина загального аналізу господарської діяльності підприємства, який складається з двох взаємозв'язаних розділів: фінансового та управлінського аналізу.

Баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Банкрутство – це визнана господарським судом нездатність боржника відновити свою платоспроможність і задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше, як через застосування ліквідаційної процедури.

Банкрутство підприємства (юридичної особи) – це визнана арбітражним судом або оголошена боржником нездатність у повному обсязі задовольнити вимоги кредиторів по грошових зобов'язаннях і (або) виконати обов'язок по сплаті обов'язкових платежів.

Боржник – це підприємство, нездатне задовольнити вимоги кредиторів по грошових зобов'язаннях і (або) виконати обов'язок по сплаті обов'язкових платежів протягом встановленого терміну.

Бухгалтерська звітність – це звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Валовий прибуток – це прибуток, розрахований на реалізованій продукції у вигляді різниці між чистим доходом (виручка без ПДВ та акцизів) від реалізації продукції і собівартістю реалізованої продукції.

Вартість капіталу – це ціна, яку підприємство платить за його залучення з різних джерел.

Вертикальний (структурний) аналіз – це визначення структури підсумкових фінансових показників з виявленням впливу кожної позиції звітності на результат у цілому.

Власний капітал – це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Внутрішні джерела інформації для підприємства – це ті джерела, що знаходяться всередині самого підприємства (внутрішньогосподарські).

Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність – це спеціальна звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку і призначена

для задоволення потреб в інформації внутрішніх користувачів – органів управління підприємства.

Горизонтальний (часовий) аналіз – це порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом.

Грошовий потік – це надходження підприємства мінус його грошові виплати за певний період.

Дедукція – це метод дослідження, за якого спочатку вивчається стан об'єкта в цілому, а потім стан його складових елементів, тобто висновки роблять від загального до окремого (аудит фінансових результатів спочатку проводиться за даними синтетичного обліку, а потім – аналітичного обліку).

Дисконтна ставка – це процентна ставка, застосування якої в процесі дисконтування дасть змогу привести майбутню вартість грошового потоку до теперішньої.

Довгострокові зобов'язання – це всі зобов'язаннями не є поточними зобов'язаннями.

Загальний прибуток – це кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства, що включає в себе фінансові результати від різних видів його діяльності (продаж продукції, послуги, прибуток від звичайної діяльності, надзвичайних подій).

Звіт про власний капітал – це звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Звіт про рух грошових коштів – це звіт, який відображає надходження і видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

Звіт про фінансові результати – це звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства.

Зобов'язання – це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Зовнішні джерела інформації для підприємства – це ті, що публікуються, а також, які надходять з інших підприємств, інформаційної індустрії.

Еквіваленти коштів – це короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, що вільно конвертуються у визначені суми коштів і характеризуються незначним ризиком зміни вартості.

Економічний контроль – це система органів державного і господарського управління, які здійснюють контроль за економічним і соціальним розвитком країни; формуванням і витрачанням Державного бюджету України відповідно до законодавчого регулювання, прийнятого Верховною Радою України та Конституції України.

Економічний прибуток – це різниця між доходами від реалізації та витратами втрачених можливостей.

Економічний ризик – це втрати, імовірність яких пов'язана з невизначеністю, а також можливі вигоди та прибутки, які можна отримати лише в разі виконання дій, пов'язаних із ризиком.

Експеримент – це науково поставлений дослід з метою аудиту для перевірки результатів процесів, що плануються або виконані (експеримент

проводиться за чітко визначеними умовами, які дають змогу стежити за перебігом запланованого процесу).

Експертизи – це експертні оцінки, що застосовуються криміналістичними, судово-бухгалтерськими, товарознавчими та іншими експертизами, коли у складі аудиторів немає відповідних фахівців або коли за виявленими аудитом зловживаннями порушено кримінальну справу.

Інвентаризація – це перевірка стану об'єктів органолептичним способом, тобто перевірка наявності й стану об'єкта шляхом огляду, підрахунку, зважування, обміру тощо. Практично інвентаризація – це перевірка фактичної наявності запасів, сировини, готової продукції, товарів та інших цінностей, які зіставляються з даними бухгалтерського фінансового обліку і встановлюється результат – нестача, надлишок, природний збиток.

Інвестиції – це господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на капітальні, фінансові та реінвестиції.

Інвестиційна діяльність – це сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій.

Інвестиційні ресурси – це усі види грошових та інших активів, залучених для здійснення вкладень в об'єкти інвестування.

Інвестиційний ризик – його формування притаманне господарським операціям, які реалізуються в межах інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання.

Індукція – це метод дослідження, за яким загальний висновок складається на підставі ознайомлення не зі всіма ознаками, а лише з частиною їх, тобто способом виведення висновків від окремого до загального (аудит витрат обігу здійснюється насамперед за даними аналітичного обліку, а відтак – синтетичного обліку).

Калькуляція – це обчислення витрат на виготовлену продукцію, виконані роботи та послуги. Плановий відділ підприємства обчислює планову собівартість продукції, а бухгалтерія – фактичну. На підставі цих показників визначиться планова та фактична сума прибутку, рентабельність виробництва.

Капітал – це загальна вартість засобів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формі, які авансовані у формування активів підприємства. У бухгалтерському обліку відображається у пасиві балансу.

Кореспонденцією рахунків – це взаємозв'язок між рахунками бухгалтерського обліку при реєстрації господарської операції способом подвійного запису, а рахунки, що беруть участь у цьому взаємозв'язку, – кореспондуючими.

Контроль – це зворотній бік бюджетування. Ієрархічна система бюджетів підприємства дозволяє встановити жорсткий контроль за надходженням і витрачанням коштів, створити реальні умови для вироблення ефективної фінансової стратегії.

Контрольні замірювання робіт – це прийом фактичного контролю за дотриманням норм витрачання сировини та матеріалів у виробництві, на будівництві, транспорті тощо.

Кредит – це позичковий капітал банку у грошовій формі, що передається у тимчасове користування на умовах забезпеченості, повернення, строковості, платності та цільового характеру використання.

Кредитоспроможність – це здатність позичальника в повному обсязі і у визначеній кредитною угодою термін розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями.

Кредитний ризик – це ймовірність несплати позичальником основного боргу та відсотків, які належать сплаті за користуванням кредитом у терміни, визначені у кредитному договорі.

Мета аудиту – це сприяння ефективності роботи, раціональному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів у підприємницькій діяльності для отримання максимального прибутку.

Необоротні активи – це активи підприємства, що не є оборотними.

Неплатоспроможне підприємство (банкрут) – це підприємство, що знаходиться в стані банкрутства.

Неплатоспроможність – це неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності виконати грошові зобов'язання перед кредиторами після настання встановленого строку їх сплати, в тому числі по заробітній платі, а також виконати зобов'язання щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) не інакше як через відновлення платоспроможності.

Нерозподілений прибуток (непокриті збитки) – це величина, на яку чистий прибуток перевищує його використання у звітному періоді.

Номінальний прибуток (збиток) – це характеризує фактично одержану величину прибутку (збитку) підприємством.

Оборотні активи – це кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації або споживання протягом операційного циклу (протягом дванадцяти місяців з дати балансу).

Операційних ризик – його формування притаманне господарським операціям які реалізуються в межах операційної діяльності суб'єкта господарювання.

Операційний цикл – це проміжок часу між придбанням запасів для здійснення й отримання коштів від реалізації виготовленої з них продукції, товарів, послуг.

Органолептичні методи – це інвентаризація, контрольні заміри, вибіркові й суцільні спостереження, технологічний та хіміко-технологічний контроль, експертизи, службові розслідування, експеримент.

Оцінка інвестицій – це оцінка можливих майбутніх витрат і доходів, що можуть виникнути в результаті інвестицій у даний проект протягом очікуваного терміну його дії. Оцінка інвестицій включає оцінку ризиків і чутливості проекту, тобто того, в якому ступені можливі помилки в прогнозах можуть уплинути на очікувані результати за даним проекту. Така оцінка допомагає прийняти рішення про те, чи варто вкладати ресурси в даний проект.

Первинні документи – це такі достовірні джерела первинної інформації певної форми, які встановлюють факт здійснення господарської операції, служать для аналітичного обліку; на їх основі бухгалтерія веде первинний облік.

Платоспроможність підприємства – це здатність виконувати свої зовнішні обов'язки, використовуючи власні активи. Цей показник вимірює фінансовий ризик, тобто вірогідність банкрутства. Для обчислення рівня платоспроможності використовують спеціальний коефіцієнт, який показує частку власного (акціонерного) капіталу підприємства в його загальних обов'язках.

Пов'язані сторони – це підприємства, відносини між якими дають можливість одній стороні контролювати іншу, тобто істотно впливати на прийняття фінансових та оперативних рішень.

Порівняльний (просторовий) аналіз – це як внутрішньогосподарський аналізі порівняння зведених показників звітності за окремими показниками фірми, дочірніх фірм, підрозділів, цехів, так і міжгосподарський аналіз і порівняння показників даної фірми з показниками конкурентів, з середньогалузевими та середніми загальноекономічними даними.

Податкова звітність – це звітність, яку складають усі суб'єкти господарювання – платники податків, і яка призначена для надання інформації органам державної податкової адміністрації щодо стану розрахунків з державою за податками.

Портфель інвестицій – це набір фінансових активів, якими володіє інвестор. В нього можуть входити як інструменти одного виду, наприклад, акції, облігації так і різні інструменти: цінні папери, фінансові інструменти, нерухомість.

Предмет фінансового аналізу – це фінансові ресурси підприємства та їх потоки.

Прибуток – це частина вартості додаткового продукту, виражена в грошах; частина чистого доходу; грошовий вираз вартості реалізованого чистого доходу, основна форма грошових накопичень господарюючого суб'єкта.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу.

Примітки до фінансової звітності – це сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію та обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Реальний прибуток (збиток) – це номінальний прибуток (збиток) перерахований з урахуванням інфляції. Він характеризує реальну купівельну спроможність підприємства.

Реєстри бухгалтерського обліку – це спеціальні таблиці, в яких згруповані облікові записи господарських операцій на рахунках (журнали-ордери, меморіальні ордери, відомості, розроблені таблиці, картки).

Рентабельність – це один із головних вартісних показників ефективності виробництва, який характеризує рівень віддачі активів і ступінь використання капіталу у процесі виробництва.

Ризик – це складне багатогранне та неосяжне явище.

Розробка фінансової стратегії – це галузь фінансового планування. Як складова частина загальної стратегії економічного розвитку, вона має

узгоджуватися з цілями та напрямками останньої. У свою чергу, фінансова стратегія справляє суттєвий вплив на загальну економічну стратегію підприємства. Зміна ситуації на макрорівні та на фінансовому ринку спричиняє коригування як фінансової, так і загальної стратегії розвитку підприємства.

Синтез – це метод дослідження об'єкта в його цілісності, в єдності його частин (аудит виконання договорів на постачання товарно-матеріальних цінностей).

Системний аналіз – це вивчення об'єкта як сукупності елементів, що утворюють систему. В аудиті системний аналіз передбачає оцінку поведінки об'єктів як системи з усіма факторами, що впливають на його функціонування. Він дає змогу застосувати системний підхід до оцінки виробничої і фінансово-господарської діяльності підприємства (аналіз систем для дослідження об'єктів за умов невизначеності).

Службове розслідування – це сукупність прийомів перевірки дотримання службовими особами і робітниками чи службовцями нормативно-правових актів (застосовується при вивченні порушення чинного законодавства).

Статистична звітність – це звітність, яку складають усі суб'єкти господарювання і яка містить інформацію, необхідну органам державної статистики для оцінки, планування і прогнозування економічного розвитку держави.

Пайовий (статутний) капітал – це сума внесків (паїв) засновників підприємства для забезпечення його життєдіяльності

Технологічний контроль – це контроль якості продукції, її відповідності технічним умовам (контрольний запуск сировини і матеріалів у виробництво, що застосовується для перевірки оптимальності технології виробництва, обґрунтованості норм витрат матеріалів і повноти виходу готової продукції).

Трендовий аналіз – це порівняння кожної позиції звітності з рядом попередніх періодів і визначення тренда, тобто основної тенденції динаміки показника, очищеної від випадкових впливів і індивідуальних особливостей окремих періодів. За допомогою тренда формуються можливі значення показників у майбутньому, а, отже, ведеться перспективний, прогнозний аналіз.

Факторний аналіз – це аналіз впливу окремих факторів (причин) на результативний показник за допомогою детермінованих чи стохастичних прийомів дослідження.

Фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Фінансові інвестиції – це активи, що утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів, тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора.

Фінансовий аналіз – це процес дослідження фінансового стану й основних результатів фінансової діяльності підприємства з метою виявлення резервів подальшого підвищення його ринкової вартості й забезпечення ефективного розвитку.

Фінансовий план – це найважливіший елемент бізнес-плану, який складається з урахуванням прогнозу фінансового стану підприємства, як для обґрунтування конкретних інвестиційних проектів так і для управління поточною та стратегічною фінансовою діяльністю.

Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

Фінансове планування – це процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування та напрямками їх цільового використання, згідно з виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді.

Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, при якому воно вільно маневруючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного їх використання, забезпечити безперервний процес виробничо-господарської діяльності, а також витрати на його розширення та оновлення.

Фінансовий ризик – його формування притаманне господарським операціям які реалізуються в межах фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова**

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: Теорія та практика: Навчальний посібник / О.Я. Базилінська. – 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2011. – 328 с.
2. Васильєва В.В. Фінансовий ринок: Навчальний посібник / В.В. Васильєва, О.Р. Васильченко. – К.: ЦУЛ, 2008. – 368 с.
3. Вовк В.М. Інвестування: Навчальний посібник / В.М. Вовк, І.М. Паславська. – Дрогобич: Коло, 2011. – 465 с.
4. Воронко О.С. Економічний аналіз: Навчальний посібник / О.С. Воронко, Н.П. Штепа. – Львів: «Новий Світ-2000», 2012. – 279 с.
5. Іванюта П.В. Управління ресурсами та витратами: Навчальний посібник / П.В. Іванюта, О.П. Лугівська. – К.: ЦУЛ, 2009. – 320 с.
6. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: Навчальний посібник / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
7. Косова Т.Д. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / Т.Д. Косова. – К.: ЦУЛ, 2013. – 440 с.
8. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз: Підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.: ЦУЛ, 2008. – 392 с.
9. Отенко І.П. Економічна безпека підприємства: Навчальний посібник / І.П. Отенко, Г.А. Іващенко, Д.К. Воронков. – Харків: ХНЕУ, 2012. – 256 с.
10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник / Г.В. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 668 с.
11. Семенов Г.А. Техніко-економічні розрахунки на підприємстві: Навчальний посібник / Г.А., Семенов Є.В. Станчевський, А.В. Кліз. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 184 с.
12. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності: Навчальний посібник / І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. – К.: ЦУЛ, 2013. – 384 с.
13. Шпанковська Н.Г. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: Навчальний посібник / За ред. К.Ф. Ковальчука. – К.: ЦУЛ, 2012. – 328 с.
14. Ринок боргових цінних паперів в Україні: Монографія / За заг. ред. І.О. Лютого. – К.: ЦУЛ, 2008. – 432 с.
15. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: Підручник / Ю.С. Цал-Цалко. К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
16. Чернявський А.Д. Антикризове управління підприємством: Навчальний посібник / А.Д. Чернявський. – К.: МАУП, 2006. – 256 с.

Допоміжна

1. Багрова І.В. Міжнародна економічна діяльність України: Навчальний посібник / І.В. Багрова, О.О. Гетьман, В.Є. Власик / За ред. І.В. Багрової. – К.: ЦУЛ, 2004. – 384 с.
2. Благун І.Г. Фінанси: Навчальний посібник / І.Г. Благун, Р.С. Сорока, І.В. Слейно. – Львів: Магнолія 2006, 2007. – 314 с.

3. Венгер В.В. Фінанси: Навчальний посібник / В.В. Венгер. – К.: ЦУЛ, 2009. – 432 с.
4. Карпенко О.В. Неповна собівартість: теорія і практика обліку, аналізу, контролю: Монографія / О.В. Карпенко, Г.О. Соболюк – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 241 с.
5. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: Навчальний посібник / Д.І. Коваленко, В.В. Венгер. – К.: ЦУЛ, 2013. – 578 с.
6. Науменкова С.В. Фінансовий ринок та інвестиції: Збірник тестових вправ і завдань / С.В. Науменкова, А.В. Андреев, Ф.О.Журавка. – К.: Знання, 2000. – 214 с.
7. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник / Г. Давидов та ін. – К.: Знання, 2011. – 389 с.
8. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник / Г.І. Філіна – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 320 с.
9. Чорна Л.О. Економіка підприємства: Навчальний посібник / Л.О.Чорна, Н.В. Корж, І.В. Левицька. – Вінниця: Едельвейс і К, 2008. – 369 с.

Інформаційні ресурси

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». – [Електронний ресурс]: затверджене наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
2. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» № 448/96-ВР від 30.10.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Закон України «Про фондову біржу і цінні папери» № 3480-IV від 23.02.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
4. Державна іпотечна установа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ipoteka.gov.ua/node/1358>.
5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
6. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку «Україна фінансова» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ufin.com.ua/arhiv.htm>.
7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nssmc.gov.ua/press/oficials/ukrstockmarketnews>
8. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>.